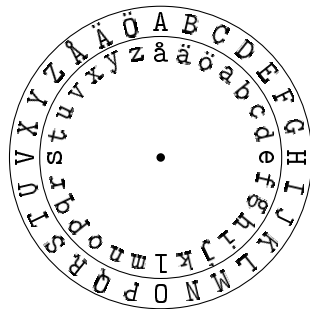

Caesarchiffer

Nedanstående uppgifter löses lämpligast med hjälp av en kryptosnurra:

I figuren ovan är snurran inställd med en förskjutning av alfabetet med 3 steg. Med denna inställning av snurran ska texten `a kryteras som D` och `r ska kryteras som U`.

1. Meddelandet `GHFHPEHU` har krypterats med en förskjutning av 3 steg. Hur lyder klartexten?
2. Det krypterade meddelandet `FAOÄKÅGP` har erhållits genom kryptering med en förskjutning mellan 11 och 17. Bestäm klartexten.
3. Kryptogrammet `BÄGF CAN` har krypterats med okänd förskjutning. Hur lyder klartexten?

Playfair

Grupperar klartexten i block om två bokstäver vardera. Om bokstäverna i ett block skulle vara lika skjuter man in ett x mellan dessa och grupperar om klartexten. Eventuellt behöver man lägga man till ett x i slutet för att sista blocket för att göra den till ett bigram. Bokstaven j ersätts med ett ii. Ett första försök att gruppera klartexten

as slippery as an eel

ger resultatet

as sl ip pe ry as an ee l,

vilket måste justeras eftersom nästsista blocket är en dubbelbokstav och sista blocket består av endast en bokstav. Efter att lagt till ett x mellan de två e:na erhållerna hon

as sl ip pe ry as an ex el.

Krypteringsnyckeln ges av en tabell om fem rader och fem kolumner, som tex följande tabell. se den

T	H	E	Q	U
I	C	K	B	R
O	W	N	F	X
M	P	S	V	L
A	Z	Y	D	G

Med hjälp av tabellen krypteras varje block enligt följande tre regler.

1. Om bokstäverna i ett block förekommer på olika rader och kolumner, så ersätts de med den bokstav på samma rad som respektive bokstav och på samma kolumn som den andra bokstaven i blocket. Vi har tex att **as** krypteras som **YM**, **sa** som **MY**, **un** som **EX** och **nu** som **XE**.

T	H	E	Q	U
I	C	K	B	R
O	W	N	F	X
M	P	S	V	L
A	Z	Y	D	G

2. Om bokstäverna i ett block förekommer i samma rad, ersätts respektive bokstav av den direkt till höger i tabellen, t ex krypteras **ib** som **CR** och **bi** som **RC**. Om en av bokstäverna står i femte kolumnen, ersätts den med bokstaven i första kolumnen på samma rad, t ex ersätts **sl** med **VM** och **ls** med **MV**.

T	H	E	Q	U
I		K	B	R
O	W	N	F	X
M	P	S		L
A	Z	Y	D	G

3. Om bokstäverna i ett block förekommer i samma kolumn, ersätts respektive bokstav av den direkt under i tabellen, t ex ersätts **im** med **OA** och **mi** med **AO**. Om en av bokstäverna förekommer i femte raden ersätts den av bokstaven på första raden på samma kolumn, t ex krypteras **bd** som **FQ** och **db** som **QF**.

T	H	E	Q	U
I	C	K	B	R
	W	N		X
M	P	S		L
A	Z	Y	D	G

Klartexten **as slippery as an eel** ger oss kryptogrammet

YM VM CM SH KG YM YO UN US.

Givetvis tar man bort ordmellanrummen innan man sänder kryptogrammet.

1. Kryptogrammet

IXMZRSGI

har erhållits med samma nyckel som i exemplet ovan. Bestäm klartexten.

2. Vi har lyckats knäcka delar av nyckeln till ett Playfair-krypto:

M		X
	L	U
		Z
	H	O
B		T

Vidare vet vi också att

bo krypteras som KF
 ep krypteras som YD
 gi krypteras som ZB
 ht krypteras som QV
 iz krypteras som RN
 lm krypteras som CE
 lu krypteras som AS.

Fyll i resten av tabellen.

3. När meddelandet

vad blir nio plus elva

krypteras med Playfair får man kryptogrammet

KVAGTROCOHQZVHCUKV.

Tidigare har Eve lyckats knäcka delar av nyckeln och då funnit följande tabell.

O					I
					X
Y					F
			V		
				C	W

Knäck nyckeln och dekryptera sedan kryptogrammet

UESBMSWZKCVBVMOBHTWXS FUGVH.